

Det Anarkistiske Bibliotek

Utøjlet frihed

Enzo Martucci

Enzo Martucci
Utøjlet frihed

benzinpaabaaleet.noblogs.org

da.theanarchistlibrary.org

Stirner og Nietzsche havde uden tvivl ret. Det er ikke sandt at min frihed slutter der hvor andres begynder. Det ligger i min friheds natur at den slutter der hvor min styrke tager slut. Hvis det frastøder mig at angribe mennesker eller hvis jeg finder det i modsætning til mine interesser at gøre så, så undgår jeg konflikt. Men hvis jeg tilskyndet af et instinkt, en følelse eller et behov langer ud efter mine medmennesker og møder ingen eller svag modstand, så bliver jeg den dominerende, overmennesket. Hvis i stedet de andre gør ihærdig modstand og slår igen, så er jeg tvunget til at stoppe og komme frem til en løsning. Medmindre jeg finder det passende at betale med mit liv for en umiddelbar tilfredsstillelse.

Det er er ubrugeligt at fortælle folk om forsagelse, moral, pligt, ærlighed. Det er dumt at ville forpligtige dem, i kristendommens eller menneskehedens navn, til ikke at træde hinanden over tæerne. I stedet fortæller man hver af dem: »Du er stærk. Hærd din vilje. Kompenser med alle midler for dine mangler. Beskyt din frihed. Forsvar den imod enhver som vil undertrykke dig.«

Og hvis hvert menneske ville følge dette råd, så ville tyranni blive umuligt. Jeg vil til og med modsætte mig den som er stærkere end mig selv. Hvis jeg ikke kan klare det alene så søger jeg mine venners hjælp. Hvis min styrke mangler erstatter jeg den med snuhed. Ligevægt vil opstå spontant af kontrasten.

I virkeligheden er den eneste årsag til samfundets ulighed præcis den flokmentalitet som holder slaver nedbøjede og opgivende under herskerens pisk.

»Menneskelivet er helligt. Jeg kan ikke tage hverken mit eget eller andres. Altså må jeg respektere min fjendes liv som undertrykker mig og forårsager mig en grusom og vedvarende smerte. Jeg kan ikke tage livet af min stakkels broder, som plages af en uheldelig sygdom som giver ham forfærdelige pinsler, for at forkorte hans lidelser. Jeg kan ikke engang frigøre mig selv, ved selvmord, fra en eksistens som føles som en byrde.«

Hvorfor?

»Fordi«, siger de kristne, »livet er ikke vores eget. Det er givet os af Gud og kun han kan tage det fra os.«

Godt nok. Men når Gud giver os livet så tilhører det os. Som Thomas Aquinas gør os opmærksomme på, så overdrager Guds tanke selve eksistensen, den objektive virkelighed, til den som tænker. Derfor, når Gud tænker på at give liv til mennesket, og ved at tænke det giver det til ham, bliver dette liv menneskeligt, det vil sige vores eksklusive egendom. Altså kan vi tage det fra hinanden eller hvem som helst kan ødelægge det selv.

Émile Armand frigør individet fra staten men underordner det desto strengere samfundet. Ifølge ham kan jeg faktisk ikke ophæve den sociale kontrakt

når jeg ønsker det, men skal modtage mine fællers tilladelse for at frigøre mig fra fællesskabets forbindelser. Hvis de andre ikke giver mig tilladelse så må jeg blive hos dem, selv hvis det skader eller krænker mig. Ellers, hvis jeg alligevel bryder pagten på egen hånd, udsætter jeg mig for mine tidligere kammeraters gengældelse og hævn. Mere socialitært og man falder død om. Men dette er en socialitarisme som hører hjemme i Spartas kaserner. Hvad! Er jeg ikke min egen herre? Bare fordi at jeg i går, under indflydelse af bestemte følelser og behov, ønskede at forenes, kan jeg ikke i dag, når jeg har andre følelser og behov, forlade vores forbund. På den måde må jeg forblive lænket til gårsdagens lidenskab. Fordi at jeg i går ønskede noget kan jeg ikke i dag ønske noget andet. Men så er jeg en slave, berøvet spontanitet og afhængig af mine fællers samtykke.

Ifølge Armand kan jeg ikke bryde mine forbindelser fordi jeg bør bekymre mig om den sorg og skade som jeg volder andre hvis jeg fratager dem min person. Men de andre bekymrer sig ikke om den sorg og skade som de påfører mig ved at tvinge mig til at blive i deres selskab når jeg ønsker at forlade dem. Altså savnes der gensidighed. Hvis jeg ønsker at forlade vores forbund, så gør jeg det når jeg selv vælger det, så meget desto mere hvis jeg, når vi dannede vores fællesskab, kommunikerede til kammeraterne at jeg fastholder min frihed til at forlade dem når jeg vil. Ved at gøre således benægter man ikke at nogle samfund kan være langlivede. Men i så fald er det en fælles følelse eller interesse som vedligeholder sammenslutningen. Ikke, som Armand ville synes om, et etisk påbud.

Alle moralister fra kristne til anarkister (?) insisterer på at vi skelner mellem frihed, funderet på ansvar, og tøjlesløshed, funderet på luner og instinkter. Nu er det bedst at sige det som det er. Frihed, som i alle dens udtryk altid er kontrolleret, tøjlet og ledt af fornuft, er ikke frihed. Fordi den savner spontanitet. Altså, den savner liv.

Hvad er mit mål? At ødelægge autoriteterne, at afskaffe staten, at etablere frihed for alle til at leve ifølge sin natur som de forstår og begærer den. Er det et skræmmende mål, fine herrer? Godt nok, det kan jeg ikke gøre noget ved. Som Renzo Novatore er jeg ude over den fastlagte bane.

Når ingen kommanderer mig gør jeg hvad jeg vil. Jeg overgiver mig til spontanitet eller jeg modsætter mig den. Jeg følger mine instinkter eller jeg tøjler dem med fornuft, afhængigt af tidspunktet og hvad som er stærkest i mig.

Kort sagt er mit liv varieret og intenst fordi jeg ikke er afhængig af nogen forskrifter.

Alle slags moralister hævder i stedet det modsatte. De kræver at livet altid tilpasses en eneste norm for adfærd som gør det ensformigt og farveløst. De vil at mennesker altid skal udføre bestemte handlinger og afholde sig fra alle andre.

»Du skal ved alle tilfælde praktisere kærlighed, tilgivelse, forsagelse af verdslige goder og ydmyghed. Ellers er du fordømt«, siger evangelierne.

»Du skal, i hvert øjeblik, besejre egoisme og være uselvvisk. Ellers vil du forblive i absurditet og sorg«, udpeger Kant.

»Du skal altid modstå instinkt og appetit og vise dig som balanceret, betænksom og klog ved alle tilfælde. Hvis ikke, stempler vi dig med vanære og behandler dig som en tyran«, dømmer Armand.

Kort sagt så ønsker de alle at pålægge os regler som lemlæster livet og forvandler mennesker til identiske marionetter som bestandigt tænker og handler på samme måde. Og det sker fordi vi er omringet af præster: kirkens præster og præster som modsætter sig den, troende og ateistiske Tartuffer. Og alle hævder de at katekisere os, lede os, kontrollere os, tøjle os og tilbyder os et løfte om jordisk eller overnaturlig straf og belønning. Men det er på høje tid for det frie menneske at rejse sig: den som ved hvordan man overvinder alle præster og alt præsteagtigt, alle love og religioner, forskrifter og moral. Og som ved hvordan man går endnu videre. Endnu længere ud.